

חשיבות המשפחה במחלה הפסיכיאטרית

JULIAN LEFF

תרגום: אנדראה רפפורט

לקראת כינוס בית הספר לשיקום באוקטובר 2008

EXPRESSED EMOTION (EE)

של קרובי המשפחה

- המונח פותח לראשונה כדי לחקור יחסים בתוך המשפחה במקרה שאחד מחבריה סובל מסכיזופרניה
- לאחר מכן השתמשו במושג במחקר מחלות פסיכיאטריות אחרות ואף במחלות פיזיקאליות

שלבי המחקר ב-EE

- מציאת קורלציה בין EE של בני המשפחה והפרוגנוזה של המחלה.
- התערבות קלינית לשינוי הסביבה המשפחתית.
- מחקר על עלות-תועלת של התערבות.
- הטמעה של התערבות לתוך הפרקטיקה קלינית סטנדרטית.

דירוג ה-EE

\$ הערות ביקורתיות

\$ עוינות

\$ מעורבות יתר

\$ חמימות

נמדד על ידי:

- תכנים מילוליים
- שפה בלתי מילולית (היקף, עוצמה, טון דיבור, ועוד).

איזה רגש?

\$ הערות ביקורתיות = כעס

\$ עוינות = כעס++ דחייה

\$ מעורבות יתר = חרדה אשמה

מרכיבים של מעורבות היתר

- רגישויות יתר בראיון
- הגנתיות יתר
- הקרבה עצמית מוגזמת
- הזדהות יתר

EE והישנות של סכיזופרניה לאחר 9 חודשים

הידרדרות

הערות ביקורתיות

הידרדרות

עוינות

הידרדרות

מעורבות יתר

אין הידרדרות

חמימות

EE ותוצאות המחלה

לא פסיכיאטרי

סכרת

אפילפסיה

התקפי לב

מחלת קרון

כיב במעי הגס

פרקינסון

פסיכיאטרי

* סכיזופרניה

מחלה מניה

* דפרסיבית

תסמונת פוסט

טראומטית

* דיכאון

* הפרעות אכילה

* אלכוהוליזם

דמנציה

ילדים היפראקטיביים

מפתח ל- EE גבוה

- 6 הערות ביקורתיות או יותר

- קיומה של עוינות

- ציון של 3 או יותר במעורבות
יתר

SCHIZOPHRENIC RELAPSE

CITY	ETHNIC GROUP	HI EE	LO EE
LONDON	BRITISH	58	16
LONDON	BRITISH	50	12
L.A.	ANGLOPHONE	56	17
L.A.	HISPANIC	58	26
CHICAGO	BLACK & WHITE	70	29
SALFORD	BRITISH	53	22
SYDNEY	AUSTRALIAN	53	24
KONSTANZ	SWISS	55	15
KROMERIZ	CZECH	59	26
FUNABASHI	JAPANESE	46	8

<u>CITY</u>	<u>GROUP</u>	<u>% HI EE</u>
MILAN	ITALIAN	70
CRACOW	POLISH	69
LOS ANGELES	ANGLO-AMERICAN	67
MADRID	SPANISH	58
SYDNEY	ANGLOPHONE	54
OKAYAMA	JAPANESE	46
LOS ANGELES	MEXICAN	41
GALICIA	SPANISH (RURAL)	34
CHANDIGARH	HINDI (URBAN)	30
	HINDI (RURAL)	8

כל הזכויות שמורות לבית הספר הארצי להכשרה בשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש - 2008

גורמים מגנים בבתים עם EE גבוה

Relapse rate (%)

92	מגע גבוה, ללא תרופות
53	מגע גבוה, עם תרופות
42	מגע נמוך, ללא תרופות
15	מגע נמוך, עם תרופות

יסודות בהתערבות משפחתית 1

- חינוך וידע לגבי סכיזופרניה
- פתרון בעיות
- שיפור התקשורת

שיפור התקשורת

- רק אדם אחד רשאי לדבר בזמן נתון.
- לכל אחד יש חלק, מקום, הוגן.
- מותרת רק תקשורת ישירה.
- קידום הקשבה פעילה.
- (שינוי סדר הישיבה)

יסודות בהתערבות משפחתית 2

- התמודדות עם EE .
- הפחתת מגע.
- הרחבת רשתות חברתיות.
- הפחתת ציפיות.

עבודת המשפחה עבור סכיזופרניה: מדריך מעשי

2ND EDITION
2002

KUIPERS L, LEFF J, LAM D.

LONDON: GASKELL

עבודת משפחה מתקדמת עבור סכיזופרניה

גישה מבוססת ראיות

2005

LEFF, J.

LONDON: GASKELL

מחקרים על עבודת משפחות עם סכיזופרניה. כל הפציינטים נוטלים תרופות ובמגע גבוה עם קרובים בעלי EE גבוה

Trial 1

Nil

vs

Education

+ Relative Group

+ Family sessions

Trial 2

Education

+ Relatives group

(patient excluded)

vs

Education

+ Family sessions

(patient included)

שאלות רלוונטיות

- האם המטפל יכול להפיק את השינויים הרצויים במשפחה?
- אם המשפחה משתנה, האם גם האדם עצמו משתפר?

תוצאות של שני הניסויים

	TRIAL	1	TRIAL	2	
	DRUG ONLY	FAM. WORK	FAM. WORK	RELAT ATND.	GROUP NON-ATND.
LOW EE/ CONTACT	40%	75%	73%	80%	25%
RELAPSE RATE 9 months	50%	8%	8%	17%	60%

TRIAL OF FAMILY WORK vs. EDUCATION

ניסיון לעבודה עם המשפחה לעומת חינוך

עלות הכשרת "מאמן" :

£1,841

עלות טיפול למשפחה :

FAMILY WORK £724

EDUCATION £120

EXTRA COST £604

אם זה כדאי מבחינת עלות תועלת?

TRIAL OF FAMILY WORK vs. EDUCATION ONE YEAR

	DAYS IN HOSPITAL	COSTS
	mean	mean
FAMILY WORK	61	£10,996
EDUCATION	106	£14,938
	SAVING	£ 3,942

NATIONAL INSTITUTE FOR CLINICAL EXCELLENCE

- ממליצים על עבודת משפחה עבור
בני המשפחה של מתמודדים
הסובלים מסכיזופרניה

EE אצל קרובי משפחה ודיכאון.

RELATIVES' CRITICAL COMMENTS AND RELAPSE OF DEPRESSION

STUDY	CRITICAL COMMENTS	% RELAPSE	P
VAUGHN & LEFF (1976)	2+	67	0.032
	0-1	22	
HOOLEY (1985)	2+	59	0.014
	0-1	0	
OKASHA et al (1994)	3+	73	0.008
	0-2	20	

THE LONDON DEPRESSION INTERVENTION TRIAL

- מחקר רנדומאלי של נוגדי דיכאון לעומת טיפול זוגי.
- המכשול העיקרי בדיכאון איננו שיפור הסימפטומים אלא מניעת הידרדרות.
- שנה ראשונה עם טיפול, שנה שנייה ללא טיפול.
- הנחקרים: אנשים הסובלים מדיכאון החיים עם שותף משמעותי (לפחות 8 הערות קריטיות? ביקורתיות?)

THE LONDON DEPRESSION INTERVENTION TRIAL

- 37 פציינטים נטלו נוגדי דיכאון
(DESIPRAMINE OR FLUOXETINE)
- 40 פציינטים קבלו טיפול זוגי 12-20 מפגשים.

התערבות זוגית

1. הגדרת בעיות וניסיון פתרונות חדשים.
2. בחינת דפוסי יחסים בין-אישיים לאורך זמן.
3. מניעת הידרדרות על ידי צפייה מראש של נקודות משבר.

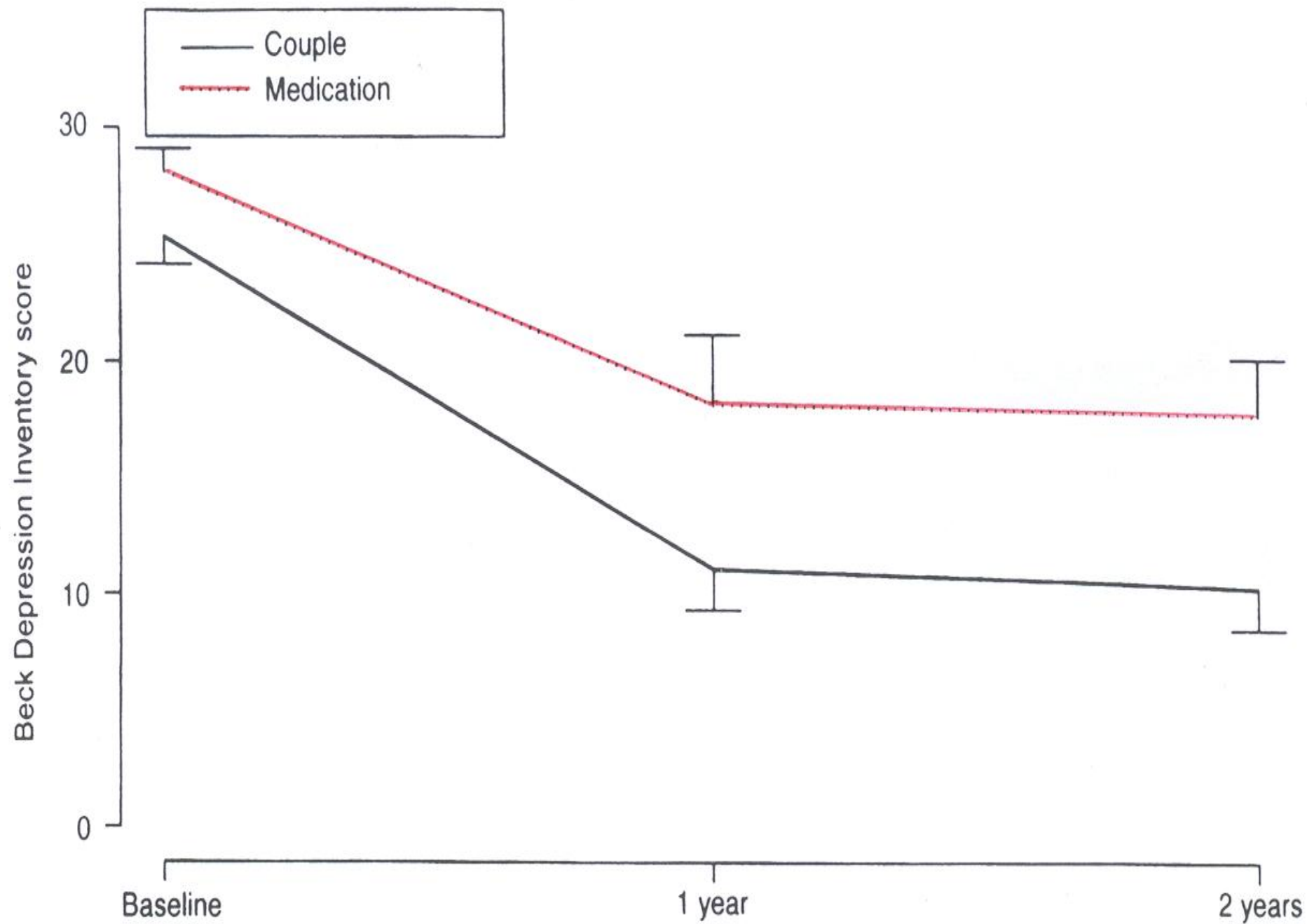
JONES E. & ASEN E.

טיפול זוגי לסובלים מדיכאון

LONDON: KARNAC

DROP-OUTS FROM TRIAL

	ANTI-DEPRESSANT	COUPLE THERAPY
PRE-TREAT.	24%	7.5%
<6 SESSIONS	22%	5%
6+ SESSIONS	11%	2.5%
TOTAL	57%	15%

מסקנות

עבור פציינטים הסובלים מדיכאון החיים עם שותף משמעותי:

- טיפול זוגי יעיל יותר מנוגדי דיכאון למניעת דיכאון והידרדרות.
- טיפול זוגי יותר מתקבלת על הדעת (acceptable) מנוגדי דיכאון.

מסקנות מהמחקר

- ניתוח כלכלי הראה כי סדרת טיפול זוגי עולה לא פחות מסדרת נוגדי דיכאון.

חשיבות המשפחה

- הכללת המשפחה במערך הטיפולי מוסיפה באופן משמעותי לשיפור אצל האדם הסובל ממחלות פסיכיאטריות שונות.
- גם היעילות הכלכלית גבוהה יותר

חשיבות המשפחה

- המחסום העיקרי הוא בהכשרה של הצוותים בשירותים הפסיכיאטריים.